Arthur C. Clarke

JUPITER CINCI

PROFESORUL Forster este un om atât de scund, încât pentru costumul lui de cosmonaut a fost necesară o comandă specială. Ceea ce îi lipsea însă ca fizic era compensat, aşa cum se întâmplă de obicei, prin dinamismul lui inegalabil şi printr-o uimitoare perseverenţă. Când l-am cunoscut, el îşi dedicase deja douăzeci de ani din viaţă pentru realizarea unui ideal. Dar mai relevant în această privinţă este faptul că deja contactase şi negociase cu o întreagă gamă de negustori încuiaţi, cu delegaţii Consiliului Mondial şi conducătorii trusturilor ştiinţifice, care urmau să coopereze cu el la construirea unei nave cosmice, pe care să o conducă personal. În ciuda tuturor celor petrecute mai târziu, cred totuşi că aceste demersuri au fost cea mai mare realizare a lui.

Când am părăsit Pământul, nava „Amold Toynebee" avea la bord un echipaj format din şapte membri. Pe lângă profesor şi Charles Ashton, asistent şef la catedra lui, se afla obişnuitul triumvirat pilot navigator-mecanic şi doi doctoranzi, Bill Hawkins şi cu mine. Niciunul dintre noi nu mai fusese înainte în Cosmos, aşa că eram atât de încântaţi, că nu ne mai păsa dacă vom reveni sau nu pe Pământ înainte de a începe noul trimestru universitar. Aveam însă ferma convingere că asistentul nostru va avea grijă de aceasta. Caracterizările ce ni le făcuse erau adevărate capodopere de

Arthur C. Clarke

JUPITER CINCI

PROFESORUL Forster este un om atât de scund, încât pentru costumul lui de cosmonaut a fost necesară o comandă specială. Ceea ce îi lipsea însă ca fizic era compensat, aşa cum se întâmplă de obicei, prin dinamismul lui inegalabil şi printr-o uimitoare perseverenţă. Când l-am cunoscut, el îşi dedicase deja douăzeci de ani din viaţă pentru realizarea unui ideal. Dar mai relevant în această privinţă este faptul că deja contactase şi negociase cu o întreagă gamă de negustori încuiaţi, cu delegaţii Consiliului Mondial şi conducătorii trusturilor ştiinţifice, care urmau să coopereze cu el la construirea unei nave cosmice, pe care să o conducă personal. În ciuda tuturor celor petrecute mai târziu, cred totuşi că aceste demersuri au fost cea mai mare realizare a lui.

Când am părăsit Pământul, nava „Amold Toynebee” avea la bord un echipaj format din şapte membri. Pe lângă profesor şi Charles Ashton, asistent şef la catedra lui, se afla obişnuitul triumvirat pilot navigator-mecanic şi doi doctoranzi, Bill Hawkins şi cu mine. Niciunul dintre noi nu mai fusese înainte în Cosmos, aşa că eram atât de încântaţi, că nu ne mai păsa dacă vom reveni sau nu pe Pământ înainte de a începe noul trimestru universitar. Aveam însă ferma convingere că asistentul nostru va avea grijă de aceasta. Caracterizările ce ni le făcuse erau adevărate capodopere de ambiguitate, întrucât cei ce puteam descifra scrierea marţiană puteam fi număraţi pe degetele de la o

mână, dacă îmi este permis să mă exprim astfel. Esenţial este că ni s-a aprobat deplasarea.

Întrucât noi mergeam către Jupiter şi nu către Marte, nu înţelegeam la ce ne-ar fi folosit aceste cunoştinţe. Familiarizaţi cu unele din teoriile profesorului, aveam unele bănuieli nu tocmai măgulitoare. Ele au fost parţial confirmate când ne aflam deja lă zece zile depărtare de Pământ.

Când răspundeam la întrebările ce ni le punea, profesorul, ne privea foarte îngândurat. Chiar în stare de imponderabilitate, el reuşea tot timpul să-şi păstreze demnitatea, în timp ce noi pluteam ca frunza pe apă, cu mâinile încleştate de cel mai apropiat mâner. Aveam impresia, deşi la fel de bine pot să şi greşesc, că atunci când trecea cu privirea de la Bill la mine şi invers, el gândea cam aşa: „Cu ce am greşit oare, eu să merit soarta aceasta?”. Apoi scotea un suspin cam în termenii următori: „Este prea târziu ca să mai pot face ceva şi încerca să ne vorbească monoton şi calm, aşa cum făcea întotdeauna când trebuia să explice ceva. De fapt, el întotdeauna foloseşte acest ton când ne vorbeşte, dar de data asta mi se părea… oricum, nu are nici o importanţă.

De când am părăsit Pământul, – spuse el, nu am avut prilejul să vă spun scopul acestei expediţii, Poate că deja l-aţi ghicit.

Cred ca l-am ghicit, spuse Bill.

Bine, spune-l, răspunse profesorul cu o strălucire stranie în ochi.

Eu încercam din răsputeri să-l opresc pe Bill dar, aţi încercat vrodată să daţi cu piciorul în cineva când sunteţi în cădere?

Dumneavoastră căutaţi să găsiţi o dovadă, adică vreau să spun o dovadă la plus, la teoria ce aţi emis-o privind răspândirea civilizaţiei extraterestre.

Şi ai idee de ce merg să o caut pe Jupiter?

Hm, nu tocmai. Bănuiesc că speraţi să găsiţi ceva pe unul din sateliţii Iui.

Excelent, Bill, excelent. Există cincisprezece sateliţi cunoscuţi şi suprafaţa lor totală este aproximativ jumătate din cea a Pământulul. Unde ai începe tu să cauţi dacă ai avea la dispoziţie câteva săptămâni? Cam asta aş vrea să ştiu.

Bill s-a uitat bănuitor la profesor, ca şi cum acesta l-ar fi suspectat de ironie.

Nu ştiu prea multă astronomie, spuse el. Dar există patru sateliţi mari, nu-l aşa? Aş începe cu ei.

Ca să ştii şi tu, Europa, Io, Ganymede şi Calipso sunt fiecare aproximativ la fel de mari ca şi Africa. Ai lucra pe ei în ordinea alfabetică?

Nu, răspunse Bill, prompt. Aş începe cu cel mai apropiat de Jupiter şi aş merge către periferie.

Nu cred că merită să pierdem timpul ca să-ţi urmăreşti procesele logice, suspină profesorul. Era clar că ardea de nerăbdare să-şi înceapă expunerea. Oricum, nu ai dreptate. Nu mergem nici într-un caz pe sateliţii mari. Ei au fost fotografiaţi din spaţiu şi mari întinderi au fost explorate chiar pe suprafaţa lor. Nu s-a obţinut nimic interesant din punct de vedere arheologic. Noi mergem într-un loc care nu a mai fost vizitat înainte.

Nu spre Jupiter? am exclamat eu cu sufletul la gură.

Pe cuvânt, nu-l nimic care să te îngrozească? Este adevărat că noi vom merge mai aproape de el decât a fost vreodată cineva.

S-a oprit pe gânduri.

Ştiţi, este un lucru curios, sau probabil că voi nu ştiţi, dar este la fel de greu să călătoreşti printre sateliţii lui Jupiter ca şi printre planete, deşi distanţele sunt cu mult mai mici. Asta din cauza că Jupiter are un câmp gravitaţional aşa de colosal şi sateliţii săi se mişcă pe orbrtele lor foarte repede. Satelitul lui cel mai apropiat se mişcă la fel de repede o a şi Pământul, iar călătoria de pe Ganymede la el consumă

aproape tot atâta combustibil cât şi cea de pe Pământ la Venus, deşi ea durează doar ozi şi jumătate. Şi iată că aceasta este călătoria pe care o vom face! Nimeni n-a mai făcut-o vreodată înainte, fiindcă nimeni n-argăsi justificat o asemenea cheltuială. Juprter Cinci are un diametru de numai treizeci de kilometri, aşa că nu a stârnit prea mult interes. Chiar câţiva din sateliţi periferici,pe care este mult mai uşor de ajuns, nu au fostvizitaţi din cauză că nu se vedea motivată irosirea combustibilului pentru reactor.

Atunci, de ce să-l irosim noi? întrebai eu nerăbdător. Totodată aceasta chestiune mise părea ca o adevărată himeră, deşi atâta vreme cât se dovedea interesantă şi nu implica nici un pericol iminent nu-mi prea păsa.

Poate ar fi trebui să mărturisesc, deşi sunt tentat să nu spun nimic, aşa cum de altfel au făcut toţi ceilalţi, cţ nu credeam nici o iotă dm teoria profesorul Forster. Desigur, îmi dădeam seama că era o celebritate în materie, dar eu îmi explicasem deja câteva din ideile lui mai extravagante, în plus, dovezile lui erau aşa de şubrede şi concluziile aşa de revoluţionare, încâtcu greu s-ar fi putut cineva abţine să nu le privească cu neîncredere.

Va mai amintiţi, probabil, surprinderea generală produsă când prima expediţie marţiană nu a găsit nici o dovadă a existenţei vreunei civilizaţii antice ci doar urmele a două crvilizaţii mai recente. Amândouă fuseseră destul de avansate, dar ambele dispăruseră cu mai mult de cinci milioane de am în urmă. Dispariţia lor nu părea să se fi datorat vreunui război, întrucât era clar că cele două culturi convieţuiseră paşnic. Una fusese asemănatoare cu insectele, cealaltă vag asemănătoare cu reptilele. Insectele par să fi fost de baştină de origine marţiană. Populaţia reptilelor, denumită în mod curent „Cultura X”, sosise pe aceste meleaguri mai târziu.

Aşa cel puţin susţinea profesorul Forster. Cu siguranţă că ei deţineau secretul călătoriei spaţiale, deoarece ruinele oraşelor lor, caracteristic cruciforme, au fost găsite peste

tot în Mercur. Forster credea că ei au încercat să colonizeze toate planetele mici, Pământul şi Venus fiind excluse din cauza gravitaţiei lor excesive. O sursă de dezamăgire pentru profesor era faptul că nici o urmă din Cultura X nu fusese găsităpe Lună, deşi el era convins căodescoperire de acest gen nu era decât o chestiune de timp.

Conform teoriei transmutării, Cultura X venise iniţial de pe una din planetele sau sateliţii mai mici, convieţuise paşnic cu marţienii, una dintre puţinele civilizaţii inteligente din istoria cunoscută a Sistemului şi dispăruse o datăeu ea. Dar profesorul Forster avea idei mai îndrăzneţe: el era convins că această Cultură X intrase în Sistemul Solar din spaţiul interstelar. Faptul că nimeni altul nu împărtăşea aceasta idee îl necăjea deşi nu foarte mult, din cauză că el era unul din oamenii care se simt bine în minoritate.

De unde stăteam eu, prin vizorul cabinei puteam vedea planeta Jupiter, în timp ce profesorul Forster îşi desfacea hârtiile lui. Era o privelişte splendidă. Abia puteam distinge inelele formate din nori şi trei din sateliţi erau vizibili ca nişte stele mici în apropierea planetei. Mă întrebam care era Ganymede, prima noastră escală.

Dacă Jack va binevoi să fie atent, continuă profesorul maliţios, vă voi spune de ce facem noi o cale aşa de lungă. Ştiţi că anul trecut am petrecut o bună parte din timp orbecăind printre ruine, în lumina crepusculară a centurii lui Mercur. Poate că aţi citit lucrările despre acest subiect. De fapt, am ţinut şi nişte prelegeri la Universitatea de economie din Londra. Se pare că aţi participat chiar, fiindcă acum îmi amintesc rumoarea din fundul aulei… Ceea ce nu am spus nimănui atunci era că, în timp ce mă aflam pe Mercur, am descoperit un indiciu important asupra Culturii X. M-am abţinut să spun ceva despre aceasta, deşi am fost teribil de tentat, mai ales atunci când proşti ca dr. Haughton au încercat să facă haz pe socoteala mea. Dar n-am vrut să risc să las pe altcineva să ajungă aici, înainte ca eu să pot organiza această expediţie. Unul din obiectele ce

le-am găsit pe Mercur era un basorelief al Sistemului Solar, destul de bine conservat. Nu este primul care a fost descoperit, fiindcă, aşa cum ştiţi, temele astronomice erau obişnuite în arta tipică culturilor X şi marţiene. Existau însă câteva simboluri mai aparte cu referire la unele planete, inclusiv Marte şi Mercur. Eu cred că basorelieful avea o anumită semnificaţie istorică şi cel mai curios lucru la el era că micuţul satelit Cinci, unul din cele minore ca semnificaţie, pare să fi atras cel mai mult atenţia. Sunt convins că pe Jupiter Cinci există ceva care reprezintă cheia întregii probleme a Culturii X şi merg acolo s-o descopăr.

După câte îmi mai amintesc, nici Bill şi nici eu nu am fost prea impresionaţi de povestea profesorului. Poate că populaţia Culturii X lăsase ceva vestigii pe Jupiter Cinci, datorită obscurantismului lor. Ar fi interesant să le dezgropăm, dar este puţin probabil ca ele să fie aşa de importante cum credea profesorul. Bănuiesc, că era cam nemulţumit de lipsa noastră de entuziasm. Dacă era aşa, apoi era greşeala lui, fiindcă, aşa după cum ne-am dat seama mai târziu, el încă mai avea reţineri faţă de noi.

* * *

Am aterizat pe Ganymede, satelitul cel mai mare, după aproximativ o saptămână. Ganymede este singurul dintre sateliţii care au o bază permanentă pe el, existând un observator şi o staţie geofizică, având un personal de circa cincizeci de oameni de ştiinţă. Desigur, ei erau bucuroşi de oaspeţi, dar noi nu am stat mult, întrucât profesorul a avut grijă să „facem plinul” şi să plecăm imediat la drum. Faptul că noi ne îndreptam spre Jupiter Cinci a stârnit un interes deosebit, dar profesorul nu era dispus să vorbească, iar noi nu am putut, din cauza că el ne-a ţinut din scurt.

Apropo de Ganymede, este destul de interesant şi noi am avut posibilitatea să-l vedem mai bine la întoarcere. Întrucât am promis să scriu într-o revistă un articol despre el, mai bine nu mai spun nimic altceva aici. (Puteţi urmări la primavară revista „Astrografia Naţională”).

Saltul de la Ganymede la Jupiter Cinci a durat ceva mai mult de o zi şi jumătate şi tot timpul am avut un sentiment de nesiguranţă, văzându-l pe Jupiter crescând oră de oră, ca şi cum vroia parcă să umple tot cerul. Nu ştiu prea multă astronomie, dar îmi venea greu să nu mă gândesc la câmpul gravitaţional formidabil în care cădeam. O mulţime de gânduri negre îmi treceau prin cap. Dacă am fi rămas fără combustibil, nu am mai fi fost niciodată în stare să ne întoarcem pe Ganymede şi puteam chiar să cădem pe Jupiter.

Mi-ar fi plăcut să fiu în stare să descriu acel glob colosal, cu inelele lui de furtuni violente ce se învolburau pe cer deasupra noastră. Adevărul este că am făcut o încercare în acest sens, dar câţiva prieteni, literaţi de meserie, care au citit lucrarea, m-au sfătuit să renunţ la acest capitol. (Tot ei mi-au furnizat şi multe alte sfaturi, pe care nu cred însă că mi le-au dat cu bună credinţă, căci dacă le-aş fi urmat nu mai rămânea nimic din prezenta istorioară!).

Din fericire, au fost publicate până acum aşa de multe fotografii în culori ale lui Jupiter, încât sunt sigur că aţi văzut o bună parte din ele. Poate că aţi văzut-o chiar şi pe aceea care a fost cauza întregului nostru necaz, aşa cum voi explica mai târziu.

În sfârşit, Jupiter a încetat să mai crească, am intrat balansându-ne în orbita lui Cinci şi imediat ne-am alăturat cursei micuţului satelit care se învârtea în jurul planetei. Toţi eram înghesuiţi în cabina de comandă, aşteptând să vedem ţinta călătoriei noastre, sau, mai exact, toţi cei ce au încăput în cabina de comandă, deoarece Bill şi cu mine rămăsesem afară pe culoar şi priveam, cu gâturile lungite, peste umerii celorlalţi. Kingsley Searle, pilotul nostru, era la pupitrul de comandă, privind la fel de calm ca întotdeauna. Eric Fulton, mecanicul, îşi mesteca îngândurat mustaţa şi supraveghea indicatoarele de combustibil, iar Tony Groves făcea nişte calcule complicate cu tabelele lui de navigaţie.

Profesorul părea că s-a lipit de obiectivul telescopului. Deodată a tresărit şi l-am auzit fluierând a surpriză. După un timp, fără să spună nici un cuvânt, i-a făcut semn lui Searle, care i-a luat locul la obiectivul telescopului. S-a întâmplat exact acelaşi lucru şi apoi Searle i-a cedat locul lui Fulton. De îndată ce şi el a procedat la fel, totul devenise sâcâitor, aşa că ne-am făcut loc cu coatele şi am intrat înăuntru, unde ne-am instalat la telescop, nu fără să întâmpinăm oarecare rezistenţă.

Am fost cam dezamăgit de ceea ce vedeam, probabil şi din cauză că nu ştiam la ce să mă aştept. Atârnând acolo, în spaţiu, era o mică lună crestată, cu sectorul ei din umbră slab iluminat de aureola reflectată de Jupiter. Şi cam asta părea să fie totul.

Apoi am început să disting detalii suplimentare, aşa cum se întâmplă când cineva se uită timp mai îndelungat printr-un telescop. Existau pe suprafaţa satelitului linii slabe ce se întretăiau şi subit ochii mei au perceput forma lor completă. Liniile care-l acopereau pe Jupiter Cinci formau un model care avea aceeaşi precizie geometrică, precum liniile de longitudine şi latitudine ce împart globul pământesc. Cred că şi eu mi-am exprimat surpriza printr-un fluierat, deoarece Bill m-a dat la o parte şi mi-a luat locul ca să privească şi el.

Alt lucru pe care mi-l amintesc este că profesorul era foarte satisfăcut când îl bombardam cu întrebări:

Desigur, explica el acest lucru nu este pentru mine o surpriză la fel de mare ca pentru voi, deoarece, pe lângă proba evidentă ce am gasit-o pe Mercur, mai existau şi alte indicii. Am un prieten la Observatorul de pe Ganymede, pe care l-am făcut să jure că va păstra secretul: în aceste ultime săptamâni a fost într-o continuă tensiune. Pentru cine nu este astronom este surprinzător faptul că observatorul nu a dat mciodată o atenţie prea mare sateliţilor. Toate instrumentele mari sunt utilizate pentru nebuloasele extragalactice, iar cele mici îşi petrec tot

timpul privind la Jupiter. Singurul lucru pe care l-a făcut Observatorul în legătură cu Cinci a fost să-l masoare diametrul şi să-l facă şi câteva fotografii. Nici ele nu au fost destul de bune, neevidenţnnd semnele pe care le-am observat noi, căci altfel s-ar fi făcut investigaţii cu mult înaintea noastră. Când i-am cerut prietenului meu Lawton să le caute el le-a detectat cu reflectorul de o sută de centimetri şi a remarcat încă ceva care trebuia de fapt să fi fost semnalat mai înainte. Jupiter Cinci are un diametru de numai treizeci de kilometri dar este mult mai strălucitor decât ar trebui să fie pentru dimensiunea lui. Când îi compari puterea lui de reflecţie, lu-mi-nozi…

Strălucirea lui.

Mulţumesc Tony. Când compari strălucirea lui cu aceea a altor sateliţi constaţi că este mult mai mare decât ar trebui să fie. De fapt, ea se comporta mai mult ca aceea a unui metal lustruit decât a unei roci.

Aşa se explică! spusei eu. Oamenii Culturii X trebuie să fi acoperit pe Jupiter Cinci cu o carcasă metalică exterioară, ca la domurile pe care le-au construit pe Mercur, dar la o scară mai mare.

Profesorul s-a uitat la mine cu condescendenţă.

Tot n-ai ghicit, spuse el.

Nu cred că a fost complet obiectiv. Cinstit vorbind, cine ar fi explicat mai bine o atare situaţie?!

* * *

Am aterizat după trei ore pe o câmpie metalică imensă. În timp ce priveam prin hublouri, mă simţeam ca un pitic în spaţiul înconjurător. O furnică ce s-ar târî pe capacul unui rezervor de ţiţei ar putea avea cam aceleaşi sentimente, iar corpul lui Jupiter care se estompa acolo sus, pe cer, nu folosea la nimic. Chiar obişnuita aroganţă a profesorului părea acum răpusă de un fel de groază revelatoare.

Câmpia nu era complet lipsită de forme. Peste ea se întindeau în diverse direcţii benzile late prin care imensele plăci metalice fuseseră îmbinate. Aceste benzi, sau acel

model de reţea pe care-l formau, erau ceea ce văzusem noi din spaţiu.

Cam la un sfert de kilometru distanţă se afla un deal scund, sau mai exact, ceea ce putea fi un deal în lumea naturală. Noi îl identificasem în timpul aterizării, când am făcut din aer o minuţioasa trecere în revistă a micuţului satelit. Era una din cele şase proeminenţe asemănătoare, patru aranjate la distanţe egale în jurul ecuatorului şi celelalte două către poli. Presupunerea ca ele constituiau intrările în lumea de sub carbasa metalică părea destul de plauzibilă.

Ştiu că unii oameni işi închipuie că trebuie să fie foarte plăcut să te plimbi în costum de cosmonaut pe o planetă fără aer şi cu o putere gravitaţională foarte scăzută. Ei bine nu este chiar aşa! Există atâtea lucruri la care trebuie, să te gândeşti, atâtea verificări de făcut şi atâtea instrucţiuni de urmat, încât stresul mental stăvileşte fascinaţia, cel puţin în ceea ce mă priveşte. Dar trebuie să recunosc că de data aceasta, în timp ce ieşeam din corpul navei, eram aşa de încântat, încât pe moment toate aceste lucruri nu mă mai interesau.

Gravitaţia, lui Jupiter Cinci era aşa de mică, încât înaintarea prin mers era imposibilă. Noi toţi eram legaţi cu funii, ca alpinişti şi ne autopropulsam peste câmpia de metal cu ajutorul exploziilor scurte ale pistoalelor cu reacţie. Astronauţii experimentaţi, Fulton şi Groves, erau la cele două capete ale şirului astfel încât orice act necugetat din partea celor din mijloc să poată fi oprit la timp.

Ne-a luat doar câteva minute ca să ajungem la obiectivul nostru, care s-a dovedit a fi un dom scund, larg, cu o circumferinţă de cel puţin un kilometru. Mă întrebam nedumerit dacă nu cumva era un sas gigant, suficient de mare ca să permită intrarea navelor în întregime. Fără puţin noroc nu am fi fost în stare să găsim calea de a intra, fiindcă mecanismele automate nu mai funcţionau demult şi chiar dacă ar fi funcţionat, noi tot n-am fi ştiut să le

manevrăm. Este greu de imaginat ceva mai chinuitor decât gândul de a te vedea blocat, incapabil să ajungi la cea mai mare descoperire din toată istoria arheologiei extraterestre.

Am parcurs cam un sfert din perimetrul domului până când am găsit o deschidere în carcasa metalică. Era destul de mică, numai de aproximativ doi metri şi avea o formă aşa de apropiată de cea a unui cerc, încât pentru moment nu ne-am dat seama ce era cu ea. Apoi s-a auzit prin radio vocea lui Tony.

Nu este artificială. Trebuie să mulţumim pentru ea unui meteorit.

Imposibil! protestă profesorul Forster. Este prea regulată.

Tony era încăpăţânat.

Meteoriţii mari produc întotdeauna găuri circulare, exceptând cazul când cad pieziş. Şi priviţi la muchii! Se poate vedea că a fost un fel de explozie. Probabil că atât meteoritul cât şi placa s-au vaporizat, aşa că nu vom găsi nici urmă de fragmente.

Era de aşteptat să se întâmple acest lucru, interveni Kingsley. De cât timp este satelitul aici? De cinci milioane de ani? Sunt surprins că nu am găsit şi alte cratere.

Poate că ai dreptate, spuse profesorul, foarte încântat să discute în contradictoriu. Oricum, eu intru primul.

Bine, spuse Kingsley, care în calitate de căpitan, avea în toate privinţele ultimul cuvânt. Vă voi da douăzeci de metri de funie şi voi sta lângă deschizătură pentru a putea păstra legătura prin radio. Altfel aceasta carcasă va absorbi toate semnalele dumneavoastră.

Aşa că profesorul Forster era primul om care intra în Jupiter Cinci, dealtfel cum şi merita. Noi ne-am strâns lângă Kingsley, ca el să ne poată transmite ştirile cu privire la avansarea profesorului.

N-a ajuns prea departe. Exista o altă carcasa sub cea exterioară, aşa cum trebuia să ne fi aşteptat. Profesorul putea sta în picioare între ele, şi, atât cât lumina lanterna

lui, vedea alei de stâlpi şi grinzi de susţinere, dar cam asta era totul.

Ne-a luat aproape douăzeci şi patru de ore exasperante până am reuşit să înaintăm. Către sfârşitulacestui interval, îmi amintesc că l-am întrebat pe profesor de ce nu s-a gândit să aducă ceva exploziv. Mi-a aruncat o privire plină de jignire:

Există suficient la bordul navei ca să fim aruncaţi cu toţii pe lumea cealaltă, spuse el. Nu vreau să risc să fac vreo stricăciune, dacă pot găsi o altă cale.

Ajunsesem la ceea ce numesc eu limitarăbdării, dar înţelegeam şi punctul lui de vedere. La urma urmei, ce mai contau câteva zile într-o cercetare care îi luase deja douăzeci de ani?

Când noi toţi ceilalţi abandonaserăm primul loc de acces, Bill Hawkins a fost acela care a găsit calea de intrare. Lângă polul nord al micuţului Cinci el a descoperit o gaură de meteorit cu adevărat gigantică, de aproximativ o sută de metri deschidere, care trecea prin ambele carcase exterioare ale lui Cinci. Mai apăruse însă un al treilea înveliş, dar printr-o şansă ce apare o dată la sute de ani, un al doilea meteorit mai mic căzuse chiar în craterul mare şi perforase acest înveliş interior. Gaura era destul demare ca să permită intrarea unui omân costum de cosmonaut. Am intrat cu toţii cu capul înainte.

Nu cred să mai fii trecut vreodată printr-o încercare atât de fantastică, să stai spânzurat de această boltă înspăimăntătoare, ca un păianjen atârnat de domul catedralei Sfântul Petru! Ceea ce ştiam era doar că acel spaţiu în care pluteam era enorm. Cât de mare era, nu puteam şti, din cauză că lanternele noastre nu ne dădeau noţiunea distanţei. În această cavernă fără aer şi praf, fasciculele de lumină ale lanternelor erau, desigur, total invizibile şi, când le îndreptam spre acoperiş, puteam vedea conurile de lumină dansând în depărtare, până când ele erau prea difuze pentru a mai fi vizibile. Dacă le îndreptam

în jos, puteam vedea o lumină palidă, atât de îndepărtată încât nu mai puteam distinge nimic.

Cădeam foarte încet sub minuscula gravitaţie a acestei lumi pitice, putând să ne controlăm mişcarea doar prin frânghiile de siguranţă. Deasupra capuluiputeam vedea gaura foarte slab Iuminată, prin care am intrat; deşi foarte îndepărtată, ea îmi crea totuşi un sentiment de încredere.

Şi apoi, în timp ce mă balansam într-o mişcare de pendul înfiorător de lentă, cu lanternele care străluceau în întuneric ca nişte stele cu lumină intermitentă, mi-a venit subit în minte o idee. Uitând că toţi eram pe un circuit de radio deschis, am strigat involuntar:

Domnule profesor, eu cred că asta nu este deloc oplanetă!Este o navă spaţială!

Apoi rn-am oprit, dându-mi seama că făcusem o prostie cât mine de mare. A urmat o tăcere adâncă, de scurtă durată, apoi o bolboroseală zgomotoasă ca şi cum ceilalţi începuseră să vorbească toţi deodată. Vocea profesorului Forster a întrerupt hărmălaia şi aş putea chiar spune că el era pe cât de surprins, pe atât de încântat.

Ai foarte mare dreptate, Jack. Aceasta este nava cosmică care a adus Cultura X în sistemul solar.

Am auzit pe cineva, care mi s-a părut a fii Eric Fulton, scoţându-n sunet neîncrezător.

Fantastic! O navă cu diametrul de treizeci de kilometri!

Ar fii trebuit să ştii, răspunse profesorul cu o blândeţe surprinzătoare. Să presupunem că o civilizaţie a vrut să traverseze spaţiul interstelar, cum altfel ar fi putut ea rezolva problema? A trebuit să construiască un planetoid spaţial independent, treabă care a necesitat probabil secole întregi. Întrucât nava avea să constituie o lume independentă, care să poată să-şi întreţină locuitorii generaţii de-a rândul, ea a fost cât se poate de mare. Mă întreb câţi sori au vizitat ei înainte de a-l fi găsit pe al nostru şi cumau ştiut că investigaţia lor s-a terminat? Trebuie să fi avut nave mai mici care să-l fi dus jos, pe

planete, aşa că sigur a fost necesar să-şi lase nava-mamă undeva în spaţu. Prin urmare, ei au parcat aici, pe o orbită apropiată, lângă cea mai mare planetă; aici nava-mamă putea rămâne în siguranţă pentru totdeauna, sau până când ar fi avut nevoie de ea din nou. Era singurul loc potrivit, fiindcă dacă o plasau în jurul Soarelui. În timpul atracţiilor exercitate de planete i s-ar fi perturbat orbita într-atât de mult, încât nava s-ar fi putut pierde. Asta însă nu i s-ar putea întâmpla niciodatăaici.

Spuneţi-mi, domnule profesor, întrebă cineva, aţi bănuit toate acestea înainte de plecare?

Am sperat. Toate indicaţiile se îndreptau către acest răspuns. Totdeauna a existat un fel de anomalie cu privire la satelitul Jupiter Cinci, deşi se pare că nimeni nu a mai remarcat-o. De ce această luna mică este aşa de aproape de Jupiter, în timp ce toţi ceilalţi sateliţi mici sunt de şaptezeci de ori mai departe? Din punct de vedere astronomic, acest fapt nu are sens. Dar am discutat destul. Acum hai să ne apucăm de treabă.

* * *

Consider că aceasta trebuia considerată „declaraţia secolului”. Noi, cei şapte, aveam în faţă cea mai mare descoperire de arheologie cosmică a tuturor timpurilor. Aproape o întreagă lume, o lume mică, artificială, care ne aştepta să o explorăm. Tot ceea ce puteam face noi era o recunoaştere rapidă şi superficială, fiindcă aici s-ar putea găsi material pentru generaţii întregi de cercetători.

Primul lucru era să coborâm un reflector puternic, acţionat de pe navă. Acesta ar fi fost atât un far călăuzitor, care să prevină rătăcirea noastră, cât şi un mijloc pentru a asigura iluminatul pe suprafaţa interioară a satelitului, (Şi acum îmi vine încă destul de greu să-l spun lui Jupiter Cinci, „navă”). Aşa că am coborât cablul pe suprafaţa de dedesubt. Era o cădere de aproximativ un kilometru, dar în această gravitaţie scăzută eram în destulă siguranţă ca să putem coborî fără probleme. Şocul uşor al impactului putea

fi absorbit de către amortizorul pe arcuri, pecare-l transportasem în acest scop.

Nu vreau să mai pierd timpul cu alte descrieri suplimentare ale tuturor minunilor de pe Cinci, deoarece au apărut deja suficiente fotografii, hărţi şi cărţi, (Apropo, ale mele urmează să fie publicate la vară de Sidgwich Jackson). Ceea ce aş vrea să vă ofer în schimb sunt câteva impresii despre cum ne-am simţit, ca primii oameni care au pătruns vreodată în acea lume stranie de metal. Îmi vine greu să spun, ştiu că este greu de crezut, dar pur şi simplu nu pot să-mi amintesc ce am simţit când am trecut pe lângă prima din intrările acelea mari, acoperite ca ciupercile. Presupun că eram încântat şi răscolit de toate acele minunăţii. Pot în schimb să-mi amintesc impresia dimensiunii pure, ceva pe care simpla fotografie nu o poate reda. Constructorii acestei lumi, venind, aşa cum au făcut-o, de pe o planetă cu gravitaţie mică, erau uriaşi, aproape de patru ori mai înalţi decât oamenii. Noi eram ca nişte pigmei ce ne târam printre lucrările lor.

În prima noastră vizită nu am reuşit să pătrundem sub suprafaţa exterioară, aşa că am cunoscut puţine din minunăţiile ştiinţifice pe care le-au descoperit expediţiile ulterioare. Am avut şi aşa destul de lucru, cartierul rezidenţial oferind suficient material de cercetat pentru câteva vieţi omeneşti. Globul pe care-l exploram trebuie să fi fost cândva luminat de razele solare, care erau deviate în jos prin carcasa triplă ce-l înconjura şi care-l păstra atmosfera ca să nu se scurgă în spaţiu. Aici, pe suprafaţă, Jovienii (nu mă pot abţine să nu adopt denumirea populară a locuitorilor din Cultura X) au reprodus, pe cât au putut de exact, condiţiile lumii, necunoscută lor, pe care o abandonaseră cu secole în urmă. Probabil că ei cunoscuseră alternanţa zi şi noapte, schimbări de anotimpuri, ploaie şi ceaţă. Luaseră cu ei în exil chiar şi o mare în miniatură. Apa era încă acolo, formând un lac îngheţat, lat cam de trei kilometri. Aud că se elaborează un

program ca să-l supună electrolizei pentru ca astfel să se creeze din nou o atmosferă inspirabilă pe Jupiter Cinci, de îndată ce se vor astupa găurile produse de meteoriţi în carcasa exterioară.

Cu cât cunoşteam mai bine opera lor, cu atât ne plăcea mai mult civilizaţia ale cărei vestigii le perturbam noi pentru prima dată după cinci milioane de ani. Chiar dacă erau uriaşi dintr-un alt sistem solar, aveau multe lucruri comune cu omul şi este o mare tragedie că civilizaţiile noastre sunt izolate prin ceea ce, la scarăcosmică, constituie un hotar îngust.

Cred că am fost mai norocoşi decât oricare alţi arheologi din istorie. Starea de vid apărase totul de descompunere şi, ceea ce era de neaşteptat, Jovienii, când au plecat să colonizeze Sistemul Solar, nu goliseră nava lor magnifică de toate comorile pe care le conţinea. Aici, pe suprafaţa interioară a lui Cinci, totul părea intact, aşa cum fusese probabil la sfârşitul lungii călătorii a navei. Poate că expediţionarii o păstrau ca pe un sanctuar în memoria locului lor de baştină pe care-l părăsiseră, sau poate s-au gândit că, într-o bună zi, ar putea fi nevoiţi s-o utilizeze din nou.

Oricare ar fi fost motivul, toate erau aici aşa cum le-au lăsat cei ce le-au creat. Uneori mă cuprindea frica. Fotografiam cu ajutorul lui Bill o gravură de pe un perete mare, când simpla veşnicie a locului m-a lovit drept în inimă. Priveam nervos de jur-împrejur, aşteptând parcă să văd venind de-a valma, prin porticurile mascate, figurile gigantice, pentru a-şi continua opera temporar întreruptă.

* * *

În a patra zi am descoperit galeriile de artă. Aceasta era denumirea proprie, deoarece nu se abătea cu nimic de la scopul ei. Când Groves şi Searle, care făcuseră o trecere în revistă a emisferei sudice, au raportat această descoperire, s-a hotărât să ne concentrăm toate forţele acolo. Pentru că,

aşa cum a spus cineva, arta unui popor reflectă sufletul său şi aici am putea găsi cheia Culturii X.

Clădirea era enormă, chiar faţă de dimensiunile acestei civilizaţii uriaşe. Ca toate celelalte construcţii de pe Jupiter Cinci, era făcută din metal, deşi nu era nimic „rece” în ea. Vârful cel mai de sus se căţăra până la jumătatea distanţei până la îndepărtatul acoperiş al lumii şi de la o depărtare de unde detaliile nu mai erau vizibile, clădirea nu se deosebea prea mult de o catedrală în stil gotic, induşi în eroare de aceăstă asemănare cu totul întâmplătoare, câţiva scriitori de mai târziu au denumit-o „templu”. Noi însă n-am găsit nicicând la Jovieni vreo urmă de ceea ce s-ar putea numi religie, în schimb, mi se pare foarte potrivită denumirea de „Templul Artelor”, care s-a răspândit aşa de mult, că nimeni nu mai poate s-o schimbe acum.

S-a estimat că există între zece şi douăzeci de milioane de exponate individuale numai în această clădire, produse acumulate de-a lungul unei întregi istorii, a unei civilizaţii ce poate fi cu mult mai veche decât aceea a omului. A fost locul unde am găsit o cămăruţă rotundă, care la prima vedere părea să fie doar locul de intersecţie a şase culoare radiale. Eram singur (în aceasta privinţă cred că n-am ascultat instrucţiunile profesorului) şi am luat-o pe unde consideram că ar fi o scurtătură spre locul unde se aflau tovarăşii mei. Pereţii negri se prelingeau tăcuţi pe lângă mine, iar lumina lanternei mele dansa pe platoul de deasupra. Era acoperit cu litere adânc încrustate şi eram aşa de absorbit privind la grupul de caractere ce-mi păreau familiare, încât, pentru moment, n-am dat atenţie pardoselii încăperii. Apoi am văzut statuia şi am îndreptat lumina lanternei către ea.

În momentul când cineva vede pentru prima dată o capodoperă, suferă un şoc ce nu mai poate fi niciodată după aceea repetat cu aceeaşi intensitate. În cazul de faţă, acest obiect a avut un efect cu mult mai copleşitor asupra mea. Eram primul om care vedea cum arătaseră Jovienii, pentru

că aveam în faţă pe unul din ei, modelat în mod evident după natură, aşa cum aratase el în viaţa de toate zilele, realizat cu o superbă îndemânare şi competenţă.

Capul suplu ca de reptilă era îndreptat spre mine, cu ochii fixaţi într-ai mei. Două din mâini erau încrucişate pe piept, în semn de resemnare, iar celelate două ţineau un instrument a cărui folosire este încă necunoscută. Coada lungă şi puternică, care, probabil, ca şi a cangurului, ţinea în echilibru restul corpului, era întinsă pe pământ, acceptând impresia de odihnă sau repaus.

Nu avea nimic omenesc pe chip şi nici la corp. Nu avea, de exemplu, nici un fel de nară, ci numai deschideri în gât, ca un fel ce branhii. Înfăţişarea m-a mişcat însă profund, deoarece artistul a reuşit să extindă barierele timpului şi culturii într-un fel pe care eu nu l-aş fi crezut niciodată posibil. Verdictul pe care l-a dat profesorul Forster a fost: „Nu-l omenesc, dar e uman”.

Existau multe lucruri pe care noi nu le aveam comune cu făuritorii acestei lumi, dar ceea ce era într-adevăr, important,era că simţeam la fel.

Aşa cum cineva poate să citească emoţiile pe o faţă neomenească dar familiară, cum ar fi cea a câinelui sau a calului, aşa se părea că eu recunoşteam simţămintele fiinţei cu care mă confruntam. Se citeau pe chipul sau înţelepciunea şi competenţa, calmul, stăpânirea de sine, aşa cum sunt ele reprezentate, de exemplu, în faimosul portret al Dogelui Loredano de Bellini. Desigur, se citea şi tristeţea, tristeţea unei specii care făcuse eforturi incomensurabile şi totul fusese în zadar.

Nu ştim încă de ce această unică statuie a rămas singura reprezentare a Jovienilor în arta lor. Era imposibil să crezi că s-ar găsi la această civilizaţie avansată simboluri sacrosante de acest gen. Poate că vom avea răspunsul când se va descifra scrisul gravat pe pereţii încăperii.

Totuşi, eu sunt absolut sigur de scopul acestei statui. A fost ridicată aici ca să reziste timpului şi să salute pe oricare

dintre fiinţele care, într-o bună zi, ar putea călca pe urmele celor ce au conceput-o. De aceea probabil că au modelat-o la dimensiuni cu mult mai mici decât erau ei în realitate. Chiar de atunci ei trebuie să fi ghicit că viitorul aparţine Pământului sau lui Venus şi deci fiinţelor pe care ei le depăşeau cu mult în dimensiuni. Ei ştiu că dimensiunea, ca şi timpul, ar putea constitui un obstacol.

Câteva minute mai târziu făceam cale întoarsă către nava în care se aflau tovarăşii mei, nerăbdător să povestesc profesorului despre descoperirea făcută. Nu era însă prea dispus să mă asculte, deoarece voia să se odihnească puţin, deşi nu cred că în tot timpul cât am stat pe Jupiter Cinci dormise vreodată în medie mai mult de patru ore pe zi. Când ieşeam prin carcasă, din nou sub stele, lumina aurie a lui Jupiter inunda marea câmpie metalică.

Alo, l-am auzit pe Bill spunând prin radio: profesorul a mişcat nava.

Absurd, răspunsei eu, este exact unde am lăsat-o.

Întorsei capul şi am constatat motivul greşelii lui Bill. Aveam vizitatori.

* * *

Cea de a doua navă coborâse câţiva kilometri mai încolo şi atât cât se pricep ochii mei de profan, ea părea să fi fost o copie a navei noastre. În timp ce ne grăbeam să ieşim din sas, profesorul, cu ochii puţin injectaţi, se întreţinea deja cu ei. Spre surpriza, dar nu şi spre neplăcerea noastră, unul din cei trei vizitatori era o brunetă extrem de atrăgătoare.

Acesta, spuse profesorul Forster, puţin cam obosit, este domnul Randolph Mays, reporter pentru probleme ştiinţifice. Îmi închipui că aţi auzit de el. Şi acesta este…, întorcându-se către Mays, mi-e teamă că nu am prea reţinut numele.

Pilotul meu, Donald Hopkins, secretara mea, domnişoara Marianne Mitchell.

Făcuse o scurtă pauză înaintea cuvântului „secretară” dar suficient de lungă ca în creierul meu să se aprindă un mic

semnal luminos. Nu m-am putut abţine să nu ridic sprâncenele, dar am prins o fulgerare din privirea lui Bill care mi-a transmis, fără să fie nevoie de cuvinte, „dacă te gândeşti la ceeace cred eu, mi-e ruşine pentru tine”.

Mays era un om înalt, uşor livid, cu părul rar şi manifestând o atitudine de bonom, despre care cineva spunea că era numai de suprafaţă, stratul protector al unei persoane care trebuie să fie prietenoasă cu prea mulţi oameni.

Cred că este o surpriză la fel de mare pentru dumneavoastră, cum este şi pentru mine, spuse el, cu un entuziasm exagerat. Desigur că nu m-am aşteptat nicicând să găsesc pe cineva aici, înaintea mea, după cum nu m-am aşteptat să găsesc toate acestea.

Ce v-a adus aici? întreabă Ashton încercând să nu pară suspect de curios.

Tocmai explicam domnului profesor acest lucru. Poţi să-mi dai mapa aceea, Marianne, te rog?

A scos o serie de picturi foarte reuşite pe teme astronomice şi ni le-a dat nouă. Ele reprezentau planetele cu sateliţii lor, ceea ce era, desigur, un subiect destul de obişnuit.

Dumneavoastră aţi mai văzut, desigur, aceste lucruri şi mai înainte, continua Mays. Dar există o diferenţă. Aceste picturi sunt vechi de aproape o sută de ani Ele au fost pictate de un artist, pe nume Chesiey Bonestell şi au apărut în revista „Life” în anul 1944, desigur cu mult înainte de a fi început călătoriile spaţiale. Iar acum revista „Life” m-a delegat pe mine să merg în jurul Sistemului Solar şi să văd cât de bine se pot potrivi aceste picturi, rod al imaginaţiei, cu realitatea Ele vor fi publicate în ediţia jubiliară a centenarului revistei, alături de fotografiile făcute acum. Bună idee, nu-l aşa?

Trebuia să accept că acesta îi era scopul. Era un fapt ce complica însă lucrurile şi mai mult şi mă întrebam ce gândea profesorul despre toate astea. Apoi mi-am aruncat

din nou privirea spre domnişoara Mitchell: stătea retrasă într-un colţ, motiv pentru care am conchis că trebuie să fie salariata lui.

În orice alte împrejurări am fi fost bucuroşi să întâlnim o altă echipă de exploratori, dar în cazul de faţă trebuia luată în considerare problema priorităţii. Mays se va grăbi cu siguranţă să ajungă înapoi pe Pământ cât se poate de repede, cu misiunea lui iniţială abandonată şi cu toate filmele consumate doar la întâmplare. Era greu să ne dăm seama cum l-am putea opri şi nu eram nici măcar sigur că aveam interes s-o facem. Noi voiam să ne bucurăm de de mai multă publicitate şi de tot sprijinul ce-l puteam căpăta dar în acelaşi timp voiam ca toate să se facă la vremea lor şi într-o manieră adecvată. Mă întrebam cât tact avea profesorul şi-mi era teamă de ce putea să urmeze.

Cu toate acestea, primele relaţii diplomatice s-au stabilit în termeni destul de amicali. Profesorului i-a venit ideea strălucită de a ne cupla pe fiecare dm noi cu câte unul din echipa lui Mays aşa încât să lucrăm simultan ca ghizi şi ca supraveghetori. Dublând numărul echipelor de investigaţie s-a mărit de asemenea şi proporţia lucrărilor efectuate. Nu era prudent pentru nimeni ca în aceste condiţii să lucreze de unul singur dar asta ne-a creat şi o serie de dezavantaje.

A doua zi după sosirea echipei lui Mays profesorul ne-a schiţat în linii mari strategia adoptată de el.

Sper să putem conlucra spuse el puţin cam îngrijorat. În ceea ce mă priveşte ei pot merge unde poftesc şi pot fotografia ce le place, atâta timp cât nu-şi însuşesc nimic şi, desigur cu condiţia să nu ajungă pe Pământ cu înregistrarile lor înaintea noastră.

Nu văd cum i-am putea opri, interveni Ashton.

Ei bine nu intenţionam s-o fac, dar tocmai am înregistrat la Haga cererea mea de a fi responsabil pentru tot ce se petrece pe Jupiter Cinci. Astă noapte am trimis cererea prin radio la Ganymede, aşa că la vremea asta trebuie sa fie deja la Haga.

Dar nimeni nu poate pretinde pentru sine un corp ceresc. Acest lucru a fost hotărât încă din secolul trecut în cazul Lunii.

Profesorul zâmbi cu ipocrizie:

Aminteşte-ţi că nu-mi însuşesc un corp ceresc. Eu am înregistrat un drept contra furtului şi am făcut-o în numele Organizaţiei Mondiale de Ştiinţe. Dacă Mays ia ceva de pe Cinci, se va chema că fură de la ei. Mâine îi voi explica aceasta cât se poate de prieteneşte, tocmai pentru cazul în care ar avea ceva idei extravagante.

Pare destul de ciudat să te gândeşti la asigurarea lui Jupiter Cinci şi îmi şi imaginam, odată ajunşi acasă, desfăşurarea unor procese cel puţin ciudate. Pentru moment însă, planul profesorului ne dădea curaj şi era de presupus că-l va descuraja pe Mays dacă intenţiona să colecteze suvenire, aşa că eram destul de optimişti în această privinţă.

Organizarea ne-a luat cam mult timp, dar eu am reuşit să fiu cuplat cu Marianne pentru câteva călătorii prin interiorul lui Cinci. Părea că lui Mays nu-l păsa, dealtfel nu exista nici un motiv special ca să-l pese. Un costum de cosmonaut era cea mai perfecta protecţie inventată vreodată, fir-ar el blestemat să fie!

Cum era şi normal, prima dată am condus-o la galeriile de artă şi i-am arătat descoperirea mea. Ea a privit îndelung statuia, în timp ce i-o luminam cu lanterna.

Este minunată, suspină ea în final. Gândeşte-te numai că aşteaptă aici, în întuneric, de milioane de ani! Va trebui însă să-l dai un nume.

I-am dat. Am botezat-o „Ambasadorul”.

De ce?

Hm, din cauză că eu cred că este un fel de reprezentant, dacă vrei, care ne întâmpină cu urarea de „bun venit”. Oamenii care au conceput-o ştiau că, într-o bună zi, cineva, străin de ei, urma să vină aici şi să găsească acest loc.

Cred că ai dreptate. „Ambasadorul”, da, ai fost inspirat. Există ceva nobil în el şi ceva foarte trist, în acelaşi timp. Nu simţi şi tu?

Aş putea spune că Marianne era o femeie foarte inteligentă. Era chiar remarcabil modul în care înţelesese punctul meu de vedere şi interesul manifestat în tot ce i-am arătat. Iar „Ambasadorul” a fascinat-o cel mai mult din toate şi a continuat să mai treacă pe la el.

Ştii, Jack, spuse ea (cred că se întâmpla în ziua următoare, când a fost şi Mays să-l vadă), ar trebui să iei statuia pe Pământ. Gândeşte-te ce senzaţie ar stârni.

Am suspinat:

I-ar place şi profesorului, dar trebuie să cântărească o tonă. Nu putem să ne permitem din cauza combustibilului. Va trebui să aştepte până la voiajul următor.

Ea s-a arătat surprinsă.

Dar lucrurile cântăresc foarte puţin aici, protestă ea.

Asta-l cu totul altceva, i-am explicat eu. Există greutatea şi există inerţia, două lucruri diferite. Acum inerţia…, dar asta nu mai are importanţă. Nu putem, oricum, s-o luăm cu noi. Căpitanul Searle ne-a spus asta destul de clar.

Ce păcat! spuse Marianne.

* * *

Uitasem complet de această conversaţie până cu o noapte înaintea plecării noastre. Avusesem o zi aglomerată şi obositoare cu încărcatul echipamentului nostru (o mare cantitate am lăsat-o desigur, acolo, pentru o folosire viitoare). Tot materialul fotografic fusese epuizat şi, aşa cum remarcase Charles Ashton, dacă în final am fi întâlnit un Jovian viu, am fi fost incapabili să imortalizăm evenimentul. Cred că toţi eram dornici de un aer bun de respirat, de o ocazie să ne relaxăm şi să ne punem în ordine impresiile culese, să ne revenim după şocul produs de impactul cu o cultură străină.

Nava lui Mays, „Henry Luce”, era de asemenea aproape gata de decolare. Vom pleca în acelaşi timp, un aranjament

care-l convenea de minune profesorului, întrucât nu avea încredere în Mays să-l lase singur pe Jupiter Cinci.

Totul era gata când, căutând prin înregistrările noastre, am descoperit că şase role cu filme lipseau. Erau fotografiile unui set complet al inscripţiilor din Templul Artelor. După câtva timp de gândire mi-am amintit că ele îmi fuseseră încredinţate mie şi că le-am pus cu multă grijă pe o poliţă din templu, cu intenţia de a le lua mai târziu.

Era încă suficient timp până la decolare, profesorul şi Ashton recuperau ceva din somnul restant şi părea că nu există nici un impediment să mă strecor înapoi pentru a lua materialul uitat. Ştiam că o să iasă scandal dacă le lăsam acolo şi atâta timp cât îmi aminteam exact unde erau, urma să lipsesc doar treizeci de minute Aşa că am plecat, explicându-l lui Bill – pentru orice eventualitate – motivul escapadei mele.

Desigur că reflectoarele nu mai lucrau şi întunecimea din carcasa lui Cinci era cam deprimantă. Dar am lăsat la intrare un emiţător de semnale luminose şi mi-am dat drumul liber, până când lanterna de mână mi-a indicat că era timpul să termin căderea. Zece minute mai târziu, cu un suspin de uşurare, am colectat filmele care lipseau.

Era absolut normal să doresc să-mi prezint ultimele mele omagii Ambasadorului, fiindcă s-ar fi putut să treacă ani până să-l vad din nou, iar acea figura calmă şi enigmatică începuse să exercite asupra mea o fascinaţie extraordinară.

Din nefericire, acea fascinaţie nu se limitase numai la mine încăperea era goală, iar statuia lipsea!

Cred că la început intenţionasem să mă strecor îndărăt şi să nu spun nimic, evitând astfel explicaţii neplăcute. Dar eram prea furios ca să mă gândesc la discreţie şi de îndată ce m-am întors şi l-am sculat pe profesor şi i-am spus ce constatasem.

El se ridică din patul rabatabil, îşi frecă ochii somnoroşi, apoi dădu drumul la câteva cuvinte usturătoare la adresa

domnului Mays şi a tovarăşilor lui. Cred că nu ar fi de nici un folos să le reproduc aici.

Ceea ce nu înţeleg, spuse Searle, este cum l-au scos afară, dacă l-au scos într-adevăr. Ar fi trebuit ca noi să-l fi văzut!

Există multe ascunzişuri şi ei au putut să aştepte până ce nu mai era nimeni prin apropiere, înainte să-l fi scos prin gura de acces. Trebuie să fi fost o treabă destul de grea, chiar în aceste condiţii de gravitaţie, remarcă Eric Fulton, cu intonaţii de admiraţie.

Nu exista timp pentru nici un fel de recviem, spuse profesorul foarte agitat. Avem la dispoziţie cinci ore pentru a ne gândi la o soluţie. Ei nu pot decola mai înainte, din cauza că abia am trecut pe partea opusă a Ganymedei. Nu-l aşa, Kingsley?

Searle dădu din cap afirmativ.

Da, trebuie să trecem pe partea cealaltă a lui Jupiter înainte de a intra pe orbita de transfer, cel puţin pe una rezonabil de economicoasă.

Derulând acum în minte filmul evenimentelor,mi se pare adesea că ceea ce am făcut noi ulterior, să-mi fie permis să o spun, a fost cel puţin cam ciudat şinecivilizat. Era un lucru inimaginabil cu câteva luni în urmă. Dar eram enervaţi şi extrem de agitaţi iar depărtarea noastră faţă de alte fiinţe umane, ne-a făcut, într-un fel să vedem totul în altă lumină. Deoarece aici nu existau legi, a trebuit să ni le facem noi.

Nu-l putem împiedica să decoleze? Nu am putea să le sabotăm reactoatele, de exemplu? întrebă Bill.

Lut Searle nu i-a plăcut deloc această idee.

Nu trebuie să facem nimic periculos, spuse el, în afara de asta, Don Hopkings îmi este bun prieten. Nu m-ar ierta niciodată dacă i-aş strica nava Ar exista, de asemenea, pericolul să facem ceva care să nu poata fi remediat.

Atunci să-l furam combustibilul, spuse Groves laconic.

Desigur! Probabil că în acest moment ei toţi dorm, nu se vede nici o lumină în cabine. Tot ceea ce ne rămâne de făcut este să întindem o conductă şi să pompăm.

O idee foarte bună, accentuai eu, dar suntem la doi kilometri depărtare. Câtă conductă avem? Să fie oare mai mult de o sută de metri?

Ceilalţi au ignorat aceasta intervenţie ca şi cum nu ar fi fost demnă de luat în seamă şi au continuat să-şi facă planurile lor. Cinci minute mai târziu, tehnicienii aranjaseră totul, noi trebuind doar să ne punem costumele spaţiale şi să trecem la treabă.

Niciodată nu mă gândisem, când mă alăturasem expediţiei profesorului, că aş putea-o termina în chip dehamal, cărând greutăţi pe cap. Mai ales că acea încărcătură reprezenta o şesime din greutatea navei spaţiale (fiind aşa scund, profesorul Forster nu era în stare să ne dea un ajutor prea substanţial). Acum, când rezervoarele de combustibil erau pe jumătate goale şi, ţinând cont de condiţiile actuale de gravitaţie, greutatea navei era de aproximativ două sute de kilograme, ne-am strecurat dedesubt, am săltat-o şi ea s-a ridicat foarte uşor, desigur şi din cauză că inerţia ei era însă neschimbate. Apoi am început să o deplasăm.

Plimbarea ne luase o bună bucată de vreme şi nici nu fusese prea uşor, aşa cum crezusem că fire să fie. Dar în acel moment, cele două nave stăteau una lângă alta şi niciunul dintre pasagerii lor nu observase schimbarea. Toţi cei din „Henry Luce” dormeau tun, aşa cum dealtfel erau şi ei îndreptăţiţi să creadă despre noi.

Deşi încă mai gâfâiam, în timp ce Searle şi cu Fulton trăgeau conducta de alimentare din sasul nostru şi o cuplau în tăcere la cealaltă navă, m-am trezit gândindu-mă că toată aceastaaventură era un fel de distracţie copilărească.

Frumuseţea acestui plan îmi explica Groves, în timp ce stăteam în picioare şi priveam, este că ei nu pot face nimic să ne oprească, decât doar dacă ies afară săne decupleze conducta, în cinci minute, noi putem să le lăsăm rezervoarele uscate, în timp ce lor le-ar trebui jumătate din acest timp doar pentru a se trezi şi se îmbrăcă cu costumele lor spaţiale.

M-a apucat deodată o frică teribilă.

Să presupunem totuşi că ei ar da drumul la reactoare şi ar încerca să plece!

Atunci noi amândoi am fi făcuţi bucăţele. Nu, nu, vor trebui mai întâi să iasă afară, să vadă ce se petrece. Dar iată că pompele merg.

Conducta se încordase ca un furtun de pompieri sub presiunea apei, aşa că ştiam că în rezervoarele noastre curgea combustibilul lor. Acum, în orice moment se puteau aprinde luminile lui „Henry Luce” şi ocupanţii ei puteau ieşi afară speriaţi.

Faptul că nu s-a întâmplat aşa, a fost pentru noi un fel de decepţie. Trebuie să fi dormit foarte adânc, de vreme ce nu au simţit vibraţiile pompelor. Când totul se terminase, noi încă stăteam pe loc şi priveam prosteşte. Searle şâ Fulton au demontat conducta cu grijă şi au pus-o înapoi în sas.

Gata? L-am întrebat pe profesor.

Am aşteptat răspunsul cam un minut.

Hai să mergem înapoi în navă, spuse el.

* * *

Dupăce am ieşit din costume şi ne-am adunat în cabina de comandă, sau mai bine zis cei câţi am putut intra, profesorul s-a aşezat la aparatul de radio şi a apăsatpe butonul de alarmă. Vecinii noştri care dormeau s-au deşteptat în câteva secunde în timp ce receptorul lor automat suna alarma.

Ecranul de televiziune a intrat în funcţiune şi pe el a aparul Randolph Mays, destul de speriat.

Alo, Forster, s-a repezit el, ce se întâmplă?

La noi, nimic, răspunde profesorul cu cea mai inexpresivă figură, dar voi aţi pierdut ceva important. Uită-te la indicatoarele de combustibil!

Ecranul televizorului s-a golit şi pentru moment s-au auzit murmure şi strigate confuze. Apoi Mays s-a reîntors. De data aceasta alarma şi îngrijorarea puseseră stăpânire pe înfăţişarea lui.

Ce se întâmplă? Întreabă el furios. Ştii ceva despre asta?

Înainte de a-l răspunde, profesorul l-a lăsat pentru un moment să fiarbă.

Cred că ar fi mai bine să traversezi, ca să punem lucrurile la punct. Nu ai de mers prea mult.

Mays i-a aruncat o privire îndoielnică, apoi răspunse:

Fără discuţie că voi veni. Ecranul s-a golit.

Acum va trebui să se dea jos! Spuse Bill fericit Nu arenimic altceva de făcut.

Nu este chiar aşa de simplu cum crezi tu, l-a avertizat Fulton. Dacă el vrea să persevereze în intenţia lui, ar putea să ceară de pe Ganymede o cisternă de combustibil.

La ce i-ar folosi asta? Îi va lua zile şi-l va costa o avere.

Da, dar dacă el a vrut aşa de mult să aibă statuia, va rămâne cu ea, iar banii îi va lua de la noi, dându-ne în judecată.

Semnalul luminos al sasului s-a aprins şi Mays intră în încăpere. Era într-o dispoziţie surprinzător de conciliantă; probabil că pe drum se văzuse nevoit să-şi schimbe gândurile.

Ei bine, spuse el prieteneşte, ce-l cu tot acest procedeu inexplicabil de a mă ajuta?

Ştii perfect de bine, răspunse profesorul indiferent. Ţi-am spus destul de clar că nu trebuie luat nimic de pe Cinci. Ai furat un lucru care nu-ţi aparţine.

Ei, hai să fim rezonabili. Cui aparţine? Nu puteţi pretinde că totul de pe acest satelit este proprietatea voastră personală.

Acesta nu este satelit ci este o navă, iar legile de asigurare sunt valabile.

Vorbind deschis, este un punct foarte discutabil. Nu crezi că ai fi putut aştepta până dispuneam de o reglementare juridică?

Profesorul se comporta cu o politeţe rece, dar vedeam că tensiunea era groaznică şi că o explozie se putea produce în orice moment.

Ascultă, domnule Mays, spuse el cu un calm prevestitor de dezastru, ceea ce ai luat este cea mai importantă descoperire, unică în felul ei, pe care am făcut-o noi aici. Sunt dispus să înţeleg că nu ţi-ai dat seama de ce ai făcut şi nu înţelegi punctul de vedere al unui arheolog ca mine. Restituie statuia şi-ţi vom pompa înapoi combustibilul, fără a mai spune nimic.

Mays şi-a frecat bărbia îngândurat.

Nu văd deloc de ce ar trebui să faci atâta tărăboi pentru o statuie, având în vedere şi faptul că întreg echipajul este de faţă.

După asta, profesorul a făcut una din rarele lui greşeli:

Vorbeşti ca un om care a furat Mona Lisa din Luvru şi argumentează că nimeni nu-l va duce lipsa atâta vreme cât există atâtea alte picturi. Această statuie este unică, de o manieră în care nici o lucrare pământeană nu o va egala vreodată. Din această cauză sunt hotărât să o capăt înapoi.

Când te târguieşti pentru ceva, nu trebuie niciodată să dai în vileag că doreşti într-adevăr acel ceva cu orice preţ. Am văzut strălucirea din ochii lui Mays şi mi-am spus: „Aha! Nu va ceda cu una cu două”. „Mi-am amintit remarca lui Fulton referitor la apelul făcut către Ganymede pentru o cisternă.

Dă-mi o jumătate de oră să mă gândesc, spuse Mays, îndreptându-se către sasul navei.

Foarte bine, răspunse profesorul cu neînduplecare. O jumătate de oră, nu mai mult.

Trebuie să recunosc că Mays este deştept. În interval de cinci minute i-am văzut antena că a început a se învârti până s-a fixat spre Ganymede. Cum era şi normal, noi am încercat să-l interceptăm, dar el avea aparat de bruiaj. Ziariştii au încredere unii în alţii!

În câteva minute le-a venit răspunsul, dar şi el fusese bruiat în timp ce aşteptam desfăşurarea evenimentelor următoare, am ţinut un alt consiliu de război. Profesorul intra de-acum în faza încăpăţânării şi neînduplecării. Şi-a dat seama că greşise şi asta îl făcea să lupte cu disperare.

Cred că Mays devenise cam neîncrezător în forţele lui, deoarece când s-a întors avea întărituri. Pilotul lui, Donald Hopkins, venise cu el, dar părea cam stânjenit.

Domnule profesor, am reuşit să aranjez totul, spuse el plin de sine. Îmi va lua ceva mai mult timp, dar pot să mă întorc şi fără ajutorul dumitale, dacă va fi cazul. Trebuie să recunosc totuşi că va trebui să irosesc o mulţime de bani şi timp, dacă nu putem cădea la o înţelegere. Iată despre ce este vorba. Dă-mi înapoi combustibilul şi eu voi returna celelalte suvenire ce le-am colectat. Dar insist să păstrez pe „Mona Lisa”, chiar dacă asta înseamnă că nu voi ajunge pe Ganymede până la mijlocul săptămânii viitoare.

Profesorul a dat drumul la o serie din ceea ce numim noi în mod curent „înjurături din Spaţiul Adânc”, deşi vă asigur că ele nu diferă prea mult de celelalte înjurături pământeşti. Asta însă se pare că l-a uşurat foarte mult şi a devenit extrem de prietenos.

Dragă domnule Mays, spuse el, eşti un pungaş incorijibil şi în consecinţă nu mai am nici o reţinere de aici înainte. Sunt gata să folosesc forţa, cunoscând că legea e de partea mea.

Mays părea alarmat, deşi nu prea tare. Noi ne plasasem pe poziţiile strategice din jurul uşii.

Te rog să nu fii aşa de melodramatic, spuse el cu aroganţă. Ne aflăm în secolul douăzeci şi unu, nu în Vestul Sălbatic din anul 1800.

Din 1880, spuse Bill, care este un adept al exactităţii.

Trebuie să-ţi spun, continuă profesorul, că vei fi reţinut până ce noi hotărâm ce este de făcut. Domnule Searle, condu-l în Cabina B.

Mays mergea pieziş pe lângă perete, râzând nervos.

Domnule profesor, dar asta-l de-a dreptul o copilărie, zău aşa, Nu poţi să mă reţii împotriva voinţei mele. Căuta din ochi sprijin la căpitanul de pe „Henry Luce”.

Donald Hopkins dădu un bobârnac unui fulg imaginar de pe uniformă.

Refuz, făcu el precizarea pentru toţi cei interesaţi, să fiu implicat în certuri vulgare.

Mays i-a aruncat o privire plină de venin şi a capitulat cu o mină amară. Am avut grijă să-l punem la dispoziţie un stoc suficient de materiale de citit, după care l-am încuiat înăuntru.

După dispariţia lui, profesorul se întoarse la Hopkins, care se uita cu invidie la indicatoarele noastre de combustibil.

Pot lua în considerare, căpitane, spuse el politicos, că nu doreşti să fii amestecat în niciuna din afacerile murdare ale pasagerilor dumitale?

Sunt neutru. Treaba mea este să conduc nava până aici şi să o duc înapoi. Dumneavoastră puteţi lămuri acest lucru în doi.

Îţi mulţumesc. Cred că noi ne înţelegem perfect. Poate că cel mai bun lucru ar fi să te întorci pe nava dumitale şi să explici situaţia. Noi vă vom suna în câteva minute.

Căpitanul Hopkins s-a îndreptat încet către uşă. Când era aproape să iasă, s-a întors către Searle:

Apropo, Kingsley, spuse el tărăgănat, te-ai gândit la tortură? Sună-mă dacă ai în gând ceva, eu am nişte idei foarte interesante. Apoi a plecat, lăsându-ne cu ostatecul nostru.

Cred că profesorul sperase să poată face o tranzacţie directă. Dacă este aşa, s-a înşelat, fiindcă nu ţinuse cont de încăpăţânarea Mariannei.

I-au făcut-o lui Randolph, spuse ea. Dar nu văd deloc la ce va servi. El se va simţi la fel de confortabil în cabina voastră ca şi într-a noastră şi nu puteţi să-l faceţi nimic. Să-mi spuneţi când v-aţi săturat să-l ţineţi acolo.

După toate aparenţele ne aflam în impas. Fusesem numai pe jumătate mai deştepţi şi asta nu ne-a condus la nimic. L-am capturat pe Mays, dar asta nu ne era denici un folos. Profesorul stătea cu spatele la noi, uitându-se morocănos pe fereastră. Atârnat parcă de orizont, imensul glob al lui Jupiter aproape că acoperise cerul.

Trebuie s-o convingem pe ea că noi, într-adevăr, luăm lucrurile în serios, spuse el.

Apoi s-a întors brusc către mine.

Crezi că ea este, la ora actuală, îndrăgostită de acest găinar?

Hm, nu m-ar mira Da, aşa cred.

Profesorul părea foarte îngândurat. Apoi îi spuse lui Searle:

Vino în camera mea. Vreau să discutăm ceva.

Au lipsit o bună bucata de vreme. Când s-au întors, amândoi aveau un aer greu de definit, de anticipaţie plină de bucurie, iar profesorul ducea o bucată de hârtie pe care erau cifre. A mers la aparatul de radio şi a chemat nava „Henry Luce”.

Alo, spuse Marianne, răspunzând aşa de prompt, încât era clar că ne aştepta. V-aţi hotărât să renunţaţi? M-am cam plictisit!

Profesorul a privit-o cu asprime.

Domnişoară Mitchell, răspunse el. Se pare că dumneata nu ne-ai luat în serios Ca atare, eu pregătesc în folosul dumitale o mică demonstraţie puţin cam tare. Îl voi plasa pe patronul dumitale într-o poziţie din care vei fi foarte nerăbdătoare să-l scoţi cât mai repede posibil.

Într-adevăr? Răspunse Marianne, puţin convinsă, deşi nu cred că am putut desluşi vreo urmă de îngrijorare în vocea ei.

Eu presupun, continuă profesorul în mod clar, că dumneata nu ştii nimic despre mecanica cerească. Nu? Foarte rău, dar pilotul navei dumneavoastră vă poate confirma tot ceea ce vă spun eu. Nu-l aşa, Hopkins?

Continuaţi, veni cu greu, de undeva din spate, o voce neutră.

Atunci, ascultă cu atenţie, domnişoară Mitchell. Vreau să-ţi atrag atenţia în legătură cu poziţia curioasă, sau mai exact precară, pe acest satelit. Trebuie să te uiţi numai pe fereastră şi să vezi cât de apropape suntem de Jupiter şi

trebuie neapărat să-ţi amintesc că Jupiter are de departe cel mai intens câmp gravitaţional dintre toate planetele. Mă urmăreşti?

Da, răspunse Marianne, nu cu aceeaşi stăpânire de sine ca mai înainte. Continuaţi!

Foarte bine! Această lume mică a noastră se deplasează în jurul lui Jupiter în aproape exact douăsprezece ore. Există o bine cunoscută teoremă potrivit căreia, dacă un corp cade de pe orbită în centrul de atracţie, îi va trebui 0,77 dintr-o perioadă ca să poată cădea. Cu alte cuvinte, orice cădere de aici către Jupiter, va atinge centrul planetei în aproximativ două ore şi şapte minute. Sunt sigur că Hopkins poate confirma asta.

După o pauză destul de lungă, l-am auzit pe căpitanul Hopkins spunând:

Da, desigur că nu pot confirma exact cifrele, dar probabil că ele sunt corecte.

Bine, continuă profesorul. Acum sunt sigur că-ţi dai seama spuse el cu un râs sănătos, că o cădere în centrul planetei este un caz foarte teoretic. Dacă s-ar arunca ceva de aici, ar ajunge în atmosfera exterioară a lui Jupiter într-un timp extrem de scurt. Sper că nu te plictisesc.

Nu, spuse Marianne, cam ameţită.

Îmi pare bine. Oricum, căpitanul Searle mi-a calculat timpul exact şi el este de o oră şi treizeci şi cinci de minute, cu câteva minute mai devreme. Nu putem garanta o exactitate matematică, ha-ha! După cum nu am nici o îndoială că nu a scăpat observaţiei dumitale faptul că acest satelit al nostru are un câmp gravitaţional foarte slab, viteza de desprindere de pe el fiind de numai zece metri pe secundă. Deci orice obiect aruncat de pe el cu această viteză nu ar mai veni niciodată înapoi. Corect, domnule Hopkins?

Absolut corect.

Atunci, dacă-mi permiteţi să revin la problemă, noi intenţionăm să-l luăm pe domnul Mays la o plimbare până

ce el va fi chiar sub Jupiter îi vom scoate din costum, pistoalele lui cu reacţie şi ah, îl vom lăsa în spaţiu. Vom fi pregătiţi să-l salvăm cu nava noastră, de îndată ce dumneata predai proprietatea pe care aţi furat-o. După cele ce v-am spus, sunt sigur că vă veţi da seama ca timpul este de importanţa vitală. O oră şi treizeci şi cinci de minute este destul de puţin, nu-l aşa?

Domnule profesor! Şoptii eu pe nerăsuflate, nu puteţi face una ca asta.

Tu să taci! Ţipă el furios. Ei bine, domnişoară Mitchell, ce părere ai?

Marianne se uita intens la el, cu un amestec de oroare şi neîncredere.

Dumneavoastră glumiţi pur şi simplu! Ţipă ea Nu cred că aţi putea face aşa ceva! Personalul dumneavoastră de la bord nu vă va lăsa!

Profesorul suspină.

Foarte rău că nu crezi, spuse el. Căpitane Searle, domnule Groves, luaţi prizonierul şi procedaţi aşa cum v-am instruit.

Da, desigur domnule, răspunde Searle, cu deosebită seriozitate.

Mays părea înspăimântat, dar încăpăţânat.

Ce vreţi să faceţi acum? Întrebă el, în timp ce i-a dat înapoi costumul.

Searle i-a scos pistoalele cu reacţie.

Coboară numai, spuse el. Mergem la plimbare.

Mi-am dat seama apoi ce a vrut sa facă profesorul. Toată chestiunea era un bluf formidabil. Desigur că nu intenţiona să-l arunce pe Mays spre Jupiter şi în orice caz Searle şi Groves nu ar fi făcut una ca asta. Mai eram de asemenea, sigur că Marianne îşi va da seama că era vorba de un bluf şi că apoi vom fi demascaţi ca nişte adevăraţi fraieri.

Mays nu putea fugi fiindcă fără pistoalele cu reacţie era imobilizat. Prinzându-l de sub braţe şi ţinându-l între ei ca pe un balon captiv, escorta lui se îndrepta către orizont şi către Jupiter.

Puteam vedea, aruncându-ne privirea vis-a-vis către cealaltă nava, că Marianne privea prin hublou către cei trei care se îndepărtau. Profesorul Forster o observase şi el.

Sper că sunteţi convinsă domnişoara Mitchell că oamenii mei nu duc un costum spaţial gol. Permiteţi-mi să vă sugerez să urmăriţi acţiunea cu un telescop. Ei vor depăşi orizontul într-un minut şi astfel îl veţi putea vedea pe domnul Mays când va începe să urce.

În receptor a urmat o tăcere absolută. Perioada de suspans a durat foarte mult. Aştepta oare Marianne să vadă cât de departe va merge profesorul?

Între timp am luat un binocluşi am început să parcurg cerul peste orizontul ridicol de apropiat. Deodată am văzut o flamă mică de lumină proiectată pe vasta reflecţie gălbuie a lui Jupiter. Am aiustat repede lentilele şi am putut distinge trei figuri care se ridicau în spatiu. În timp ce-l priveamei s-au separat doi din ei au frânat cu pistoalele şi au început să cadă înapoi către Cinci. Celălalt a continuat să urce neajutorat către Jupiter.

M-am întors către profesor îngrozit, fără să-mi vină să cred.

Bine, dar au făcut-o cu adevărat, strigai eu. Am crezut că vreţi numai să trucaţi.

Aşa a crezut şi domnişoara Mitchell, nu mă îndoiesc, spuse profesorul calm, către microfonul deschis. Cred că nu este necesar să mai insist asupra urgenţei situaţiei. Aşa cum am menţionat o dată, sau de două ori mai înainte, timpul de cădere de pe orbita noastră pe suprafaţa lui Jupiter este de nouăzeci şi cinci de minute. Desigur însă că, dacă vom aştepta chiar jumătate din acest timp, va fi mult prea târziu…

El lăsă fraza neterminată, dar de pe cealaltă navă nu venea nici un răspuns.

Au fost zece minute penibile. Pierdusem urma lui Mays şi chiar mă întrebam serios dacă nu ar fi mai bine să-l imobilizăm pe profesor şi să nu mergem după el, înainte de

a săvârşi şi o crimă cu propriile noastre mâini. Dar oamenii care puteau conduce nava erau aceia care săvârşeau acum crima. Nu ştiam ce să mai cred. Apoi sasul de pe „Henry Luce” se deschise încet. Apăru un cuplu de siluete în costume spaţiale, care transportau cauza întregului bucluc.

Capitulare necondiţionată, murmură profesorul cu un suspin de satisfacţie. Aduceţi-o în nava noastră, strigă el prin radio. Vă voi deschide sasul.

Părea că nu se grăbeşte deloc începusem să mă uit îngrijorat la ceas, fiindcă deja trecuseră cincisprezece minute. În acel moment s-a auzit un zăngănit şi o bufnitura de sas, uşa interioară s-a deschis şi a intrat căpitanul Hopkins. În urma lui venea Marianne, căreia îi lipsea numai un topor plin de sânge ca să semene cu Clytemnestra după ce-l măcelărise pe Agamemnon.

Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă să-l evit privirea, dar profesorul părea să nu se sinchisească. A mers la sas, a verificat dacă îi fuseseră restituite toate obiectele furate şi a intrat frecându-şi mâinile:

Ei, asta-l tot, spuse el bucuros Acum hai să bem un păhărel şi să uităm toate necazurile, nu-l aşa?

Am arătat ceasul cu indignare.

Aţi înnebunit! Urlai eu. A ajuns deja la jumătatea drumului către Jupiter!

Profesorul Forster m-a privit cu dezaprobare.

Nerăbdarea, spuse el, este o greşeală obişnuită la tineri. Nu văd absolut nici un motiv pentru acţiuni pripite.

Marianne vorbi pentru prima dată şi acum părea într-adevăr îngrozită.

Bine, dar aţi promis, suspină ea.

Profesorul a capitulat brusc. Se distrase suficient şi nu mai vroia să prelungească agonia.

Pot să răspund în acelaşi timp şi domnişoarei Mitchell şi ţie, Jack, că Mays nu este într-un pericol mai mare decât suntem noi. Putem merge să-l colectăm ori-când vrăm noi.

Vreţi să spuneţi că m-aţi minţit?

Bineînţeles că nu. Tot ceea ce am spus a fost perfect adevărat. Dumneata ai ajuns pur şi simplu la concluzii false. Când am spus că unui corp îi trebuie nouăzeci şi cinci de minute să cadă de aici pe Jupiter, am omis, trebuie să mărturisesc că nu întâmplător, să specific că era vorba de un corp în repaus faţă de Jupiter. Domnul Mays, prietenul dumneavoastră, beneficia de viteza oribilă a acestui satelit pe care încă o mai are. O nimica toată de douăzeci şi şase kilometri pe secundă domnişoară Mitchell.

O, sigur că noi l-am aruncat complet de pe Cinci către Jupiter, dar viteza pe care i-am imprimat-o atunci era insignifiantă. El se mişcă practic în aceeaşi orbită ca mai înainte. Singurul lucru ce i se poate întâmpla în extremis, de fapt l-am pus pe căpitanul Searle să calculeze exact, este să fie atras cu aproximativ o sută de kilometri către interior. Şi într-o mişcare de revoluţie, în douăsprezece ore deci, el va fi înapoi chiar pe locul de unde a pornit, fără ca noi să facem ceva.

A urmat o tăcere lungă, lungă de tot. Faţa lui Marianne trăda frustrare, uşurare şi nelinişte.

Tu trebuie să fi cunoscut de la început toate astea! De ce nu mi-ai spus?

Hopkins i-a răspuns cu o expresie îndurerată.

Nu m-ai întrebat, spuse el.

L-am tras jos pe Mays cu aproximativ o oră mai târziu. Era cu numai douăzeci de kilometri mai sus şi l-am identificat destul de uşor prin lumina reflectata de costumul lui. Aparatul său de radio fusese deconectat, dintr-un motiv ce nu l-am înţeles pentru moment. A fost destul de inteligent să-şi dea seama că nu era în nici un pericol şi dacă aparatul lui de radio ar fi lucrat, ar fi putut deci să-şi cheme nava şi să dezvăluie stratagema noastră. Asta, dacă ar fi vrut! Personal, cred că aş fi fost în stare să dezvălui întreaga înşelătorie, chiar dacă aş fi ştiut că el este în perfectă siguranţă. După aceea m-am simţit tare ruşinat de această pornire. Spre marea mea surprindere, Mays n-a fost aşa de

violent cum m-aş fi aşteptat. Poate că era destul de relaxat, aflându-se din nou în mica noastră cabină confortabilă, după ce, apropiindu-ne de el, la o scurtă oprire a reactoarelor, l-am tras înăuntru. Sau poate că el se considera învins într-o luptă dreaptă şi nu mai suporta nici un fel de confruntare. Cred, într-adevăr, că acesta din urmă era motivul.

Nu mai am prea multe de spus, cu excepţia faptului că am făcut anumite glume la adresa lui înainte de a pleca de pe Cinci. Avea în rezervoare o cantitate suficientă de combustibil, mai ales acum, când încărcătura lui era substanţial redusă. Păstrând ceva suplimentar pentru noi, după toate cele întâmplate, eram în stare să-l ducem şi pe „Ambasador” pe Ganymede. A, da, să nu uit, profesorul i-a dat un cec pentru combustibilul ce ni l-a cedat. Totul era acum perfect legal.

Mai există, totuşi, o scenă amuzantă pe care trebuie să v-o spun. A doua zi după ce s-a deschis noua galerie de artă la British Museum, m-am dus şi eu să-l văd pe „Ambasador”.

Eram curios să văd dacă impresia ce mi-o va face în aceste decoruri schimbate va fi tot aşa de mare. Trebuie să recunosc că nu m-a mai impresionat aşa, deşi cartierul Bloomsbury este suficient de grandios.

O mulţime imensă înconjura galeria şi acolo, în mijlocul lor, i-am întâlnit şi pe Mays cu Marianne. Totul s-a încheiat cu un prânz copios ce l-am luat împreună în centrul Londrei, în Holbom. Trebuie să mai adaug despre Mays că nu suportă nici un fel de contrazicere. De aceea mă întristez când mă gândesc la soarta Mariannei. Şi, sincer vorbind, nu pot să-mi imaginez ce a găsit la el!

[Originally published în „If”, May 1953]

SFÂRŞIT